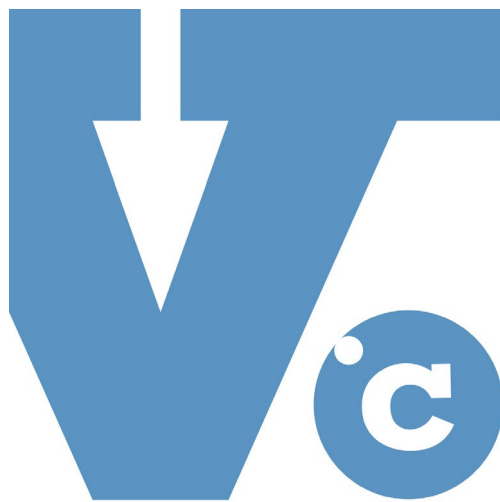

Studietips Brugklassen 2022-2023

varendonck
college

de wereld dichtbij

Inhoud

Inleiding	4
Hoe maak ik een goede studieplanning?	5
De inpaklijst	8
Gebruik huiswerkschema	10
Huiswerkschema	11
Gebruik Quizlet.....	12
Hoe en wat te leren voor een toets? Nederlands.....	14
Hoe en wat te leren voor een toets? Latijn	14
Hoe en wat te leren voor een toets? Moderne vreemde talen	16
Hoe en wat te leren voor een toets? Engels	16
Hoe en wat te leren voor een toets? Aardrijkskunde	18
Hoe en wat te leren voor een toets? Wiskunde	19
Hoe en wat te leren voor een toets? Muziek.....	21
Hoe en wat te leren voor een toets? Natuur en techniek.....	22
Hoe en wat te leren voor een toets? Biologie	23
Hoe en wat te leren voor een toets? Levensbeschouwing.....	24
Hoe en wat te leren voor een toets? Beeldende Vormgeving.....	25

Inleiding

Waarom dit boekje?

Voor u ligt het boekje *Studietips*.

Een goede start is het halve werk. Wanneer kinderen de overstap maken van de basisschool naar het voortgezet onderwijs, verandert er veel: een nieuwe klas, ieder uur een andere docent, veel nieuwe vakken en een zware tas die iedere ochtend weer goed ingepakt mee moet naar school. Daarbij komt een behoorlijke lunch, want de meeste leerlingen groeien flink en moeten een aardig eind fietsen. Thuis wachten dan nog huiswerk, sporten, muziekles of andere bezigheden.

De combinatie school, huiswerk en hobby's vraagt om een slimme aanpak van diverse zaken. Uit ervaring weten we dat leerlingen dit niet alleen kunnen. We kunnen wachten tot het verkeerd gaat. Een kind ontvangt dan aantekeningen in Magister. Bij te veel aantekeningen volgt er een sanctie en meestal ook contact met de ouders. Dit geeft onnodig spanning en bij sommige leerlingen veel stress. Dat is jammer, want iedere leerling komt in beginsel enthousiast naar school met als doel: iets leren. Tegelijkertijd willen leerlingen zich fijn en veilig voelen in de klas en op school.

Daarom is begeleiding bij het leren zo belangrijk.

Wij hebben daar uw hulp bij nodig. Sommige onderdelen van het leren, zoals plannen, tas inpakken en controlerende taken vragen om herhaling zodat het een vaste, goede gewoonte wordt.

De eerste periode van het jaar gebruiken we om de leerlingen goed te leren structureren. Om te leren plannen hebben de meeste leerlingen die hele eerste periode van het schooljaar nodig. Er zijn leerlingen die in de onderbouw nog geen problemen ondervinden en pas in de bovenbouw in de problemen komen. Dat willen we natuurlijk voorblijven. Daarom denken we dat het zinvol is dat alle leerlingen op een effectieve manier leren plannen. Een goede agenda blijkt een overzichtelijke, neutrale schoolplanner te zijn.

Door ouders vanaf het begin te laten helpen bij het plannen, verwachten we dat leerlingen een betere start maken en minder stress zullen hebben. Ook zullen ouders meer inzicht krijgen in, en daardoor begrip krijgen voor, het nieuwe studeer Ritme van hun kind.

Het resultaat zal zich vertalen in kinderen die graag naar school gaan en betere resultaten behalen.

Hoe maak ik een goede studieplanning?

1. Pak het voorbeeld op de volgende bladzijde.
2. Werk in je agenda altijd netjes!
3. Schrijf je huiswerk over in de schoolplanner. Zorg ervoor dat je altijd voor 2 à 3 weken vooruit de vakken (met afkortingen ne, en, fa, ak, bi etc) in je agenda hebt staan. Zo kun je makkelijker en sneller opgegeven huiswerk in je agenda zetten.
4. Markeer met een markeerstift de overhoringen en proefwerken.
5. Nu ga je het huiswerk inplannen (in de rechterkolommen).
6. Je begint gewoon vooraan en werkt door tot je alles hebt ingepland.
7. Als iets is ingepland zet je een kruisje in het hokje achter het huiswerk.
8. In het voorbeeld zie je dat er voor het hokje een schatting is gemaakt hoe lang je denkt bezig te zijn met het leer- of maakwerk. Je kunt ook als de planning klaar is uitrekenen hoeveel tijd je met je huiswerk bezig denkt te zijn. Zo kun je ook zien hoeveel tijd je nog over hebt voor sport, hobby's en vrienden.
9. Nu ga je je huiswerk leren en maken volgens de planning. Als iets geleerd is of gemaakt is, zet je een kruisje achter het geplande werk in de kolom "ik maak/ leer alvast".

Tips: begin 3 à 4 dagen van tevoren met het leren voor een overhoring
begin 4 à 5 dagen van tevoren met het leren voor een proefwerk

Als je moeite hebt met uit het hoofd leren van woordjes (bijvoorbeeld doordat je dyslectisch bent) dan begin je een paar dagen eerder en knip de stof op in kleinere delen.

Gebruik afkortingen:

L = leren

M = maken

Lz = lezen

- Begin met leerwerk, je bent dan nog het meest geconcentreerd.
- Begin met de vakken waarvoor je een overhoring of een proefwerk hebt. Leer later de vakken waarvan je nog leerwerk moet herhalen.
- Wissel leer- en maakwerk af.
- Leer niet te lang achter elkaar (20/30 minuten)
- Leer talen niet na elkaar.
- Neem pauzes (korte) bijvoorbeeld 5 minuten na een half uur of 10 minuten na een uur.

Wie slim plant kan ook genieten van zijn vrije tijd!

09 SEPTEMBER	MAANDAG	Ik maak/leer alvast
1 fa	☐	Fa L 1-2 20 ☐
2 wi	☐	Ak m §3 20 ☐
3 ml	☐	fa m Leçon 1 15 ☐
4 lo	☐	bi L H1.1+1.2 30 ☐
5 lo	☐	wi m 86+1m 88 20 ☐
6 ak	☐	totaal 7uur 45m ☐
7 lb	☐	☐
8	☐	☐
9	☐	☐
<hr/>		
10 SEPTEMBER	DINSDAG	Ik maak/leer alvast
1 ml	☐	fa L 3 15 ☐
2 wi	☐	fa m leçon 2 15 ☐
3 lo	☐	bi L H1.3+1.4 30 ☐
4 lo	☐	Lb m 10-11 15 ☐
5 en	☐	wi m 89+1m 92 20 ☐
6 ak m. H2 §3	☒	ak L H2 §1 15 ☐
7	☐	totaal 1uur ☐
8	☐	50min ☐
9	☐	☐
<hr/>		
11 SEPTEMBER	WOENSDAG	Ik maak/leer alvast
1 fa so pij 1-2-3	☒	bi L herh 1.1+1.4 ²⁰ ☐
2 ne	☐	Lb m 12-13 15 ☐
3 ne	☐	wi m 93+1m 30 ☐
4 ml	☐	ak L H2 §2 15 ☐
5 fa mr. leçon 1-2	☒	bi L 14-15-16 ¹⁵ ☐
6 en	☐	☐
7	☐	Totaal 1uur, 35min ☐
8	☐	☐
9	☐	☐

Studievaardigheden

12 SEPTEMBER		DONDERDAG	Ik maak/leer alvast	WEEK 37
1	LB	m. opdr 10 t/m 13	☒	Ak L §3 15 ☐
2	wi	m. 86 t/m 98	☒	bi m 12 t/m 20 30 ☐
3	nt		☐	☐
4	nt		☐	☐
5	bi	50 H1.1 t/m 1.4	☒	totaal 1 uur 5 min ☐
6	wi		☐	☐
7	br		☐	☐
8			☐	's avonds: ☐
9			☐	Ak L maken oefen- ²⁰ ☐
			☐	toets (ELO, digitaal leem.) ☐
13 SEPTEMBER		VRIJDAG	Ik maak/leer alvast	
1	Ak	50 H2 §1-2-3	☒	☐
2	br		☐	☐
3	en		☐	☐
4	my		☐	☐
5	ne		☐	☐
6	bi	m. 12 t/m 20 lezen 14 *	☒	☐
7		* 15-16	☐	☐
8			☐	☐
9			☐	☐
			☐	☐
14 SEPTEMBER		ZATERDAG	15 SEPTEMBER	ZONDAG
		☐		☐
		☐		☐
		☐		☐
		☐		☐
		☐		☐
		☐		☐
		☐		☐
		☐		☐
		☐		☐
		☐		☐

Studievaardigheden

De inpaklijst

De inpaklijst is een handig hulpmiddel wanneer je het overzicht mist en daardoor regelmatig dingen vergeet mee te nemen naar school. Om te voorkomen dat je daar aantekeningen voor krijgt is de inpaklijst een oplossing. Kijk ook nog altijd even in je agenda of in Magister of een docent iets apart opgegeven heeft om mee te brengen.

Gebruik inpaklijst boeken

- Maak iedere periode 5 kopietjes van het format en vul ze per dag in.
- Bewaar het stapeltje op volgorde op je bureau (evt. in een insteekhoes).
- Pak de tas direct in als je klaar bent met je huiswerk, liefst voor het eten en in ieder geval voordat je gaat slapen.
- Laat in het begin je ouders helpen of de tas controleren.

Magister

Het huiswerk wordt in de les opgegeven. Dit komt altijd op het bord te staan. Dit neem je **altijd** over in je agenda. Wanneer je een keer afwezig bent, kun je in Magister terugkijken welk huiswerk opgegeven is. Let op: het kan zijn dat een docent dit **wel eens** vergeet in te voeren in Magister. Dan moet het huiswerk toch gemaakt of geleerd worden.

Studievaardigheden

Inpaklijst Boeken

Inpaklijst voordag

Spullen voor iedere dag:

Laptop (thuis opgeladen)

Etui (pen, potlood, rode pen, gum, markeerstiften, pritt, schaar)

Geodriehoek, passer, rekenmachine.

Agenda (met aantekeningenkaart erin)

Lunch

1 ^e uur Vak:	- - -
2 ^e uur Vak:	- - -
3 ^e uur Vak:	- - -
4 ^e uur Vak:	- - -
5 ^e uur Vak	- - -
6 ^e uur Vak:	- - -
7 ^e uur Vak:	- - -
8 ^e uur Vak:	- - -

Gebruik huiswerkschema

Het huiswerkschema is handig wanneer je het overzicht mist in wat je allemaal moet doen.

Vooraf wanneer je veel verschillende dingen onderneemt naast school. Denk daarbij aan: de hond uitlaten, de vaatwasser uitruimen, eten, naar een vriend(in) gaan, gamen, sporten of een andere hobby.

In het schema bepaal je hoeveel tijd je ongeveer aan huiswerk besteedt per dag en op welke momenten. Het is niet verstandig om het huiswerk tot na het eten te laten liggen. Het is ook niet handig om voor het eten maakwerk te doen en al het leerwerk na het eten, de zin om daaraan te beginnen zal niet zo groot zijn. Het format vind je in Magister: ga naar 'ELO' en vervolgens naar 'studiewijzers'.

Studievaardigheden

Huiswerkschema

Studietijden van:

X = Studietijden

Periode 4

X = Eten

X = Vrije tijd

tijd	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	tijd	zaterdag	zondag
14.40	Naar huis	Naar huis	School	School	School	9.40		
15.00	drinken	drinken	School	School	School	10.00	X	X
15.20	X	X	School	School	School	10.20	X	X
15.40	X	X	Naar huis	Naar huis	Naar huis	10.40	X	X
16.00	X	X	Naar huis	Naar huis	Naar huis	11.00	voetbal	
16.20	X	X	drinken	drinken	drinken	11.20	voetbal	
16.40	X	X	X	X	X	11.40	voetbal	
17.00	X	X	X	X	X	12.00	voetbal	
17.20	Eten	Eten	Eten	Eten	Eten	12.20	voetbal	
17.40	Eten	Eten	Eten	Eten	Eten	12.40	voetbal	
18.00	Trainen	X	Trainen	X	X	13.00	voetbal	
18.20	Trainen	X	Trainen	X	X	13.20		
18.40	Trainen	X	Trainen	X	X	13.40		
19.00	Trainen	X	Trainen		scouting	14.00		
19.20	Trainen		Trainen		scouting	14.20		
19.40	Trainen		Trainen		scouting	14.40		
20.00	Naar huis		Naar huis		scouting	15.00		X reserve
20.20	X		X		scouting	15.20		X reserve
20.40	X		X		scouting	15.40		X reserve
21.00	Naar bed	Naar bed	Naar bed	Naar bed	scouting	16.00		Oma-opa

Gebruik Quizlet

Woordjes leren met behulp van Quizlet

Quizlet is een online programma dat kan worden gebruikt voor het leren/oefenen van woordjes, begrippen, enz. Hieronder vind je een stappenplan waarin wordt uitgelegd hoe je met Quizlet kunt werken.

A | Registreren (Heb je al een account? Ga dan verder bij onderdeel B)

1. Ga naar www.quizlet.com
2. Klik rechtsboven op 'Aanmelden'
3. Als je een Google- of Facebookaccount hebt, kun je daarmee inloggen. Of je maakt een account aan. Hiervoor vul je achtereenvolgens in: je geboortedatum, gebruikersnaam (zelf kiezen), je e-mailadres en wachtwoord (zelf kiezen).
4. Zet een vinkje voor 'Ik accepteer de gebruiksvoorwaarden en het privacybeleid van Quizlet'.
5. Je account is nu aangevraagd. Voordat je op Quizlet kunt inloggen, moet je je aanvraag nog bevestigen. Ga naar je mailbox en open de e-mail die je van Quizlet hebt ontvangen. Klik op de link in de mail om je account te bevestigen.

B | Inloggen

1. Ga naar www.quizlet.com
2. Klik rechtsboven op 'Inloggen'.
3. Kies voor 'Inloggen met Google', 'Inloggen met Facebook' of vul je gebruikersnaam en wachtwoord in en klik op 'Inloggen'.

C | Woordenlijst maken

1. Klik bovenaan in de blauwe balk op 'Aanmaken'.
2. Geef bij 'Titel' een naam aan je woordenlijst. Bijvoorbeeld: Frans woordjes H1 bron A.
3. Scroll naar beneden en typ de woordjes in. Wanneer je iets hebt getypt, kun je bij beide kolommen 'Kies taal' aanklikken en de juiste taal selecteren, dit is belangrijk voor het uitspreken van de woorden.
4. Vul in de linkerkolom de woordjes in de vreemde taal in en in de rechterkolom de Nederlandse vertaling.
5. Alle woorden ingevuld? Klik op 'Aanmelden'.

D | Woorden leren

1. In het hoofdscherm vind je links bij 'Je studiesets' de door jou ingevulde woordenlijsten.
2. Klik de lijst aan die je wilt oefenen.
3. Bovenaan in het scherm heb je een aantal manieren waarop je woordjes kunt leren, bijvoorbeeld:
 - a. Kaarten: (flitskaartjes met aan de ene kant het woord in de vreemde taal en aan de andere kant het Nederlands). Druk op spatie of klik op het kaartje om het om te draaien. Klik op het luidsprekersymbool om het woord te laten uitspreken. Links in het scherm kun je ook op 'Afspelen' klikken, zodat alle woordjes automatisch voorbij komen.

Studievaardigheden

- b. Schrijven: typ zelf de juiste vertaling van het gevraagde woord. Links in het scherm kun je de taal kiezen die het eerst moet worden getoond. Ook kun je ervoor kiezen om de woorden te laten uitspreken.
- c. Speller: typ de woorden die je hoort.
- d. Test: maak een oefentoets over de geleerde woorden. Je kunt kiezen hoeveel vragen en wat voor soort vragen in de toets moeten worden opgenomen.
- e. Combineren: sleep de woorden die bij elkaar horen op elkaar.
- f. Zwaartekracht: typ zo snel mogelijk de juiste vertaling, voordat het gevraagde woord uit beeld verdwijnt.

Nb: Er is een app beschikbaar voor op je telefoon of tablet. Zoek op 'Quizlet' in de Appstore of Google Play Store. Voor het invoeren van woordenlijsten is de computer handiger, voor het oefenen is de app goed bruikbaar.

Hoe en wat te leren voor een toets? Nederlands

Plannen en verdelen

Voor een hoofdstukproefwerk van Nederlands geldt dat er heel veel verschillende onderdeeljes getoetst worden. Die moeten allemaal geleerd worden! Op Magister in de agenda kun je precies zien wat je allemaal moet leren. Het gaat altijd om een grote hoeveelheid.

Dat betekent dus dat je een goede planning moet maken, waarvoor je de verschillende onderdelen over een aantal dagen verdeelt. Het is dus van groot belang dat je op tijd begint!

Een voorbeeld hierbij:

Ma: theorie over fictie en eerste 15 moeilijke woorden leren

Di: Alles herhalen, 2^e 15 moeilijke woorden leren en boekje redekundig ontleden leren

Woe: Alles herhalen, redekundig ontleden oefenen

Do: Alles herhalen en theorie leesvaardig leren. Ook boekje taalkundig ontleden leren

Vr: Alles herhalen en taalkundig ontleden oefenen

Za: Alles herhalen en spelling leren en oefenen

Zo: Alles herhalen en oefenen

Je ziet het: om een hoofdstukproefwerk te leren, heb je echt veel tijd nodig!

Moeilijke woorden

Op de vorige bladzijde heb je uitleg gekregen over het gebruik van WRTS. Deze site kun je perfect gebruiken voor het leren van de moeilijke woorden van Nederlands.

Als je het niet prettig vindt om met de computer te werken, kun je er ook voor kiezen om met pen en papier te werken. **Let op:** Alleen de woordjes opzeggen is niet voldoende. Je leert dan veel minder precies dan wanneer je ook schrijft of typt. Een beetje extra werk levert je uiteindelijk goede cijfers op!

Grammatica en spelling: oefenen, oefenen, oefenen!

Voor de onderdelen grammatica en spelling geldt dat je niet alleen de theorie uit je hoofd moet kennen, maar dat je hem ook moet kunnen toepassen. Je weet pas of je dit goed kunt, door te oefenen en je oefening na te kijken. Oefenen kan voor de meeste onderdelen met behulp van de opdrachten uit je boek. Voor het onderdeel grammatica krijg je extra boekjes van je docent. Dit zijn zowel theorie- als oefenboekjes. Oefenen kan ook met behulp van opdrachten op internet. Als je op Google een zoekopdracht intypt als 'oefening ontleden meewerkend voorwerp', krijg je vaak heel nuttige opdrachten te zien!

Gouden tip

De gouden tip bij studeren voor Nederlands is: overhoor jezelf of laat je overhoren! Doe dat het liefst niet alleen mondeling, maar ook schriftelijk. Dan oefen je de spelling van moeilijke woorden nog eens en blijft de betekenis veel beter hangen.

Hoe en wat te leren voor een toets? **Latijn**

Wanneer je gaat leren voor het proefwerk voor Latijn, heb je de meeste stof al een keer geleerd voor een mondelingen of schriftelijke overhoring. Daarin worden namelijk altijd de woorden en grammatica getoetst. Op het proefwerk komen daar vragen over de cultuur van dat hoofdstuk en over de teksten die we hebben vertaald bij.

Bij Latijn is het van het grootste belang dat je bij blijft. Bij iedere volgende toets komen de woorden en grammatica van de blokken daarvoor terug. Die moet je dus ook steeds herhalen wanneer je leert voor een nieuwe toets.

Zorg er ook voor dat je in de les je aandacht er goed bijhoudt. Wanneer je dingen gemist hebt of wanneer je iets niet goed begrijpt vraag dan gerust nog een keer om uitleg aan je docent. Voor het proefwerk vertelt de docent uit welk onderdelen de toets bestaat, zodat je je goed kunt voorbereiden en weet wat je kunt verwachten.

- Leer altijd **goed** de woorden van de les waarover het proefwerk gaat, bijvoorbeeld door ze over te schrijven (Latijn-Nederlands) of met WRTS (niet **goed** leren is zonde van de tijd!)
Herhaal ook de woorden uit de voorafgaande lessen als je die niet meer goed kent.
- Leer de grammatica of de regels aan de hand van het overzicht. Repeteer dit een aantal keer. Deze kan je vinden achter in het boek. Neem ook de grammatica van de vorige blokken door.
- Begin voor een proefwerk minimaal drie dagen van te voren.
- Maak opdrachten uit het oefenblok nog eens om te zien of je het snapt en controleer jezelf.
- Oefen eventueel op de methodesite.
- Wees heel precies, want verandering van één letter kan in het Latijn al veel verschil uitmaken bij de vertaling van een zin.

Hoe en wat te leren voor een toets? **Moderne Vreemde Talen**

Eerst leren, dan maken

Doe eerst het leerwerk (bijvoorbeeld met behulp digitaal methodemateriaal) en maak daarna pas de oefeningen. Je leert op deze manier beter regels toepassen en moeilijkheden ontdekken.

Wanneer?

Begin met het huiswerk op de dag dat je het hebt opgekregen.

Voordelen: je weet nog één en ander uit de les, je hebt de tijd om moeilijke dingen extra te herhalen en je bent altijd klaar voor de volgende les.

Herhalen!

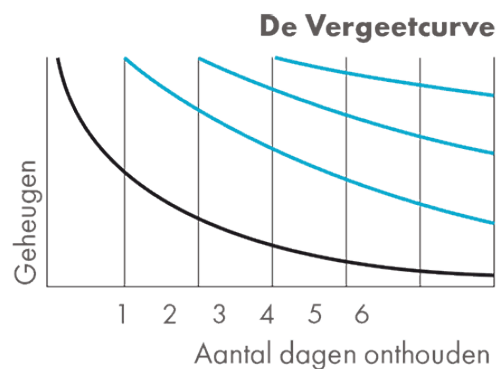
Doe het leerwerk minstens 3 keer. Dat wil zeggen op drie verschillende tijdstippen. Weet goed dat woorden, regels, vervoegingen etc. die je maar één keer leert, weer heel snel uit je geheugen kunnen verdwijnen, in veel gevallen zelfs al binnen een dag.

Een proefwerk wordt minstens een week van tevoren opgegeven, begin dan ook op tijd met de voorbereidingen. Doe er elke dag iets aan, bijvoorbeeld een kwartier.

Bedenk: 8 x 15 minuten is óók 2 uur! De voordelen van op tijd beginnen zijn: je groeit langzaam in de stof, je hebt tijd om te herhalen, je kunt nog vragen stellen mocht dat nodig zijn en je komt niet in tijdnood.

De eerste lijn is wat je onthoudt na de eerste keer dat je leert. De volgende lijnen zijn de 2e, 3e en 4e keer. Je ziet hoe vaker je het herhaalt, des te meer je onthoudt. Voor iedereen is dit anders. Er zijn mensen die na 1x leren alles helemaal kennen en

ook heel lang onthouden, maar dat zijn er niet veel. De meeste mensen moeten toch 2-4 keer of meer leren om de stof goed te onthouden. Het is wel zo dat de lijn op een gegeven moment horizontaal gaat lopen, dus niet blijft dalen zoals aan het einde van de lijnen op het plaatje. Het is dus handig een aantal dagen van tevoren te beginnen met leren en het niet uit te stellen tot de laatste dag voor het proefwerk.

Hoe?

- Leer eerst MVT-Nederlands, dan Nederlands-MVT en daarna de schrijfwijze.
- Lees de woorden in je boek een paar keer door, dek ze daarna af.
- Leer zoveel mogelijk hardop. Spreek de woorden en zinnen uit. Je leert zo niet alleen automatisch de uitspraak, maar je zult alles bovendien makkelijker onthouden. Hardop studeren helpt je ook je te concentreren.
- Oefen, indien mogelijk, de woorden met het digitaal materiaal in Magister. Hier kun je de woorden op verschillende manieren oefenen en overhoren. Belangrijk hierbij is dat je ook goed luistert naar de uitspraak van de woorden.
- Schrijf de woorden, die je van het Nederlands naar de MVT moet leren op.
- www.leconjugueur.com (vervoegingen werkwoorden Frans)
- www.verbuga.eu (oefenen werkwoorden Frans)
- www.verbix.com (werkwoorden MVT)
- www.nl.ver-taal.com (woordjes, grammatica, cultuur, video's, ...)

Hoe en wat te leren voor een toets? Engels

Voor een schriftelijke overhoring:

Woordjes leren

Hiervoor raden wij je aan om de woordjes zo vaak mogelijk te herhalen voor het s.o. op de manier die bij jou past. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden:

- Woordjes **in kleine groepjes van vier tot vijf woordjes** steeds herhalen en door je hand erop te leggen te kijken welke woordjes je al kent.
- Oefen met schrijven! Je moet alle woorden correct kunnen schrijven!
- Woordjes online oefenen. Je kunt dit doen via slim stampen (zie online methode in magister) Je kunt ook woordjes invoeren op www.wrts.nl / www.quizlet.nl en ze daar oefenen
- Kaartjes maken en d.m.v. memory / flashcards (voorkant Engelse woord / achterkant Nederlandse woord) de woordjes leren
- Een briefje met alle woordjes op een plek hangen waar je ze vaak tegenkomt

Grammatica leren

Voor de grammatica ligt het iets anders. Grammatica moet je toe kunnen passen in een zin, je moet hiervoor vooral ook veel oefenen. Hiervoor kun je de volgende tactiek toepassen:

- Leer de grammaticaregel uit je hoofd.
- Maak oefeningen met de online methode in magister of maak de oefeningen van je werkboek opnieuw. Je kunt ook oefeningen aan je docent vragen.
- Ouders zouden ook kunnen helpen door soortgelijke opdrachten te maken zoals in het werkboek staan.

Voor een proefwerk:

Voor het grammatica gedeelte geldt hetzelfde als hierboven.

In plaats van woordjes worden nu zinnen (Stones) gevraagd. Deze moet je leren van Nederlands naar Engels en je kunt dezelfde tactiek toepassen als bij het leren van woordjes.

Als het leren van zinnen lastig is, kun je de zin eerst ophakken in stukjes (de stones zoals ze in je boek staan), eerst deze zinsdelen leren en er daarna pas zinnen van maken. Ook de stones kun je oefenen in Slim Stampen (online methode).

Hoe en wat te leren voor een toets? **Aardrijkskunde**

Allereerst: **ruim op tijd beginnen!!** (overhoring 4 dagen van tevoren en proefwerk 7 dagen van tevoren).

1. **Lees de tekst** van de hele paragraaf goed en bekijk daarbij steeds de **bronnen en figuren** die bij een stukje tekst horen. Zoek moeilijke woorden of plaatsnamen op.
2. Als je een bron of figuur bekijkt dan neem je de volgende stappen:
 - lees de tekst bij de bron
 - lees de legenda als die erbij hoort
 - interpreteer de getallen van een grafiek; wat betekenen de getallen?
 - Probeer voor jezelf te bedenken waarom de schrijver van het boek deze bron heeft gebruikt.
3. Je mag in je boek "**De Wereld Van**" schrijven. Je kunt hier dus ook aantekeningen in maken of markeren. Let op: bij de Engelstatige methode ("Bricks")
4. Alle opdrachten worden online gemaakt. Log in op **magister**. Ga naar ELO en dan naar digitaal leermateriaal, kies voor aardrijkskunde. Hier kun je aan de slag met herhalingslessen, adviestoetsen en het digitaal werkboek.
Digitaal werkboek. Hierin zijn de werkboekopdrachten gedigitaliseerd. Je krijgt feedback op je antwoorden. De docent kan op afstand zien wat de leerling gemaakt heeft; welke fouten hij/zij daarbij gemaakt heeft en of het werk gecorrigeerd is.
5. Het is belangrijk dat je het huiswerk **goed nakijkt** en eventueel verbetert.
6. Het is aan te raden om per paragraaf een **samenvatting** te maken. Hierdoor leer je onderscheid te maken tussen hoofd- en bijzaken en bovendien is het handig bij het leren.
7. In iedere paragraaf staan de **leerdoelen**. Je kunt hier precies zien wat je moet **kennen en kunnen**.
8. **Atlasgebruik.** Bij de opdrachten wordt uitgegaan van de *Grote bosatlas 54^e en de 55^e editie*. Leerlingen die thuis geen atlas hebben, moeten deze opdrachten op school maken.

Voor een toets:

9. Lees de tekst nog een keer goed door, waarbij je jezelf steeds vragen stelt.
10. **Leer de begrippen** (achter elk hoofdstuk).
11. **Aantekeningen** of uitgedeelde oefeningen uit de les altijd leren. Deze stof kan ook terugkomen in een toets. Zorg er dus zelf voor dat wanneer je ziek bent geweest dat je zelf naar de docent of een klasgenoot gaat om te vragen wat je gemist hebt.
12. Je moet uiteraard de opdrachten goed bestuderen.
13. Maak de testjezelf per paragraaf (online) en voor een proefwerk heb je dan je persoonlijke oefentoets met opdrachten waar JIJ moeite mee had.
14. **TTO.** Voor de TTO-leerlingen geldt dat ze een PIF (personal idiom file) aanleggen en ook de moeilijke woorden die voorkomen in de lesstof kennen voor toetsen.

Hoe en wat te leren voor een toets? [Wiskunde](#)

Sommige mensen zeggen dat je wiskunde niet kunt leren. Dat is onzin. Ook wiskunde moet je leren, alleen niet zoals je woordjes leert of een groot stuk tekst. **Wiskunde leer je door wiskunde te doen.** Dat betekent: zoveel mogelijk opgaven maken, zoveel mogelijk oefenen in rekenen en tekenen, zoveel mogelijk oefenen in oplossen door puzzelen en..... de theorie begrijpen.

Goed gebruik van de leerdoelenplanner

Je werkt bij wiskunde met een leerdoelenplanner (de 'vakjesplanner'). Ieder leerdoel moet je aan het einde van een hoofdstuk beheersen. Terwijl je werkt aan een hoofdstuk moet je met kleurtjes bijhouden hoe het gaat (groen → goed ; oranje → moeilijk, maar ik ben er wel uitgekomen ; rood → moeilijk en ik heb hulp nodig).

Theorie begrijpen

Bij de meeste leerdoelen hoort een stuk theorie met uitleg. Deze staan in de theorie blokken in het boek. Lees de theorie door en wanneer je hem hebt begrepen, kleur hem dan in de leerdoelenplanner in (groen, oranje, rood). In de les krijg je ook uitleg over deze theorie.

- Neem de uitleg van de docent over in je schrift en zet er een **uitroepteken** bij, zodat je weet dat je dit bij de voorbereiding van de toets extra moet oefenen.
- Let in de les altijd goed op wat de docent vertelt. Hij/zij zal vaak de nadruk leggen op de opgaven die extra belangrijk zijn. Ook deze opgaven kun je aangeven met een **uitroepteken**.

Oefenen

Per leerdoel staat ook aangegeven welke opgaven verplicht zijn om te maken, welke opgaven je kunt maken als je extra wilt oefenen en welke opgaven je kunt maken als je extra uitdaging wilt.

Nakijken en reflecteren

Direct nadat je een opgave hebt gemaakt, kijk je de opgave na. Dat is heel belangrijk! **Nadat je het hebt nagekeken** geef je net als bij de theorie met kleur aan hoe je de opgave hebt gemaakt.

- Niet begrepen? Schrijf alvast op wat je wél weet! Kleur de opgave in je leerdoelenplanner rood.
- Waar nodig (meestal dus) een berekening opschrijven: hoe kom je aan je antwoord? Welke stappen zet je in je hoofd of wat zou je intoetsen op je rekenmachine?
- Controleer je antwoord;
 - Verbeter je antwoord waar dat nodig en mogelijk is in je schrift, met een rode pen.
 - Belangrijker nog: een fout antwoord is veroorzaakt door een foute berekening en juist die moet worden gecorrigeerd, **probeer dus te achterhalen waar je denk-, reken- of begripsfout vandaan komt.**
 - Begrijp je waar de fout zat, dan kleur je de opgave oranje. Begrijp je niet waar de fout zit, dan kleur je de opgaven rood.

Studievaardigheden

Actie ondernemen

Heb je een opgave in de leerdoelenplanner rood of oranje gekleurd? Dat betekent dat je bij dit leerdoel actie moet ondernemen!

- Theorie opnieuw lezen
- Vragen stellen (aan je docent, papa of mama, leerlingmentor of medeleerling)
- Opnieuw oefenen. Maak de extra opgaven die bij dit leerdoel staan genoemd.

Heb je actie ondernomen en begrijp je de opgave nu, vink de actie én de opgave dan af zodat je weet dat je het leerdoel hebt behaald.

Proefwerk voorbereiden.

In een wiskundeproefwerk staat altijd een aantal opdrachten die erg lijken op de opdrachten die je al gemaakt hebt. Het volledig maken van je huiswerk en het actief stellen van vragen is dus al een goede start. Daarnaast moet je de volgende onderdelen kennen en kunnen:

- Zorg dat je de betekenis begrijpt van alle nieuwe woorden die je in dit hoofdstuk hebt geleerd;
- Definities worden meestal niet letterlijk gevraagd, maar je moet ze wel toe kunnen passen.
- Heb je een opgave in de leerdoelenplanner rood of oranje gekleurd? Dat betekent dat je bij dit leerdoel actie moet ondernemen:
 - Theorie opnieuw lezen
 - Vragen stellen (aan je docent, papa of mama, leerlingmentor of medeleerling)
 - Opnieuw oefenen. Maak de extra opgaven die bij dit leerdoel staan genoemd.
- Heb je actie ondernomen en begrijp je de opgave nu, vink de actie én de opgave dan af zodat je weet dat je het leerdoel hebt behaald.
- Maak een overzicht van de leerdoelen die jij moeilijk vindt en ga hiermee extra aan de slag
 - Lees je aantekeningen en eventuele handouts na.
 - Het heeft geen zin om eindeloos de samenvatting te gaan zitten lezen, want het gaat bij wiskunde vooral om vaardigheden en niet om theoretische kennis.
- Maak de **D-toets**
- Maak op basis van de resultaten van de D-toets opgaven uit de Herhaling of de Algemene Herhaling, die je lastig vindt. Maak het jezelf niet te gemakkelijk.

Proefwerk maken

- Schrijf je berekeningen op. Voor alleen een antwoord krijg je niet het volle aantal punten!
- Maak een schets van de situatie.
- Maak tekeningen altijd met potlood en liniaal.
- Volg aangereikte stappenplannen

Hoe en wat te leren voor een toets? [Muziek](#)

Het vak muziek gebruikt geen boeken maar de website van de methode "BeatsNBits" waar ook alle luisteropdrachten worden gemaakt.

Van belang is dat je je opdrachten op tijd inlevert. In de digitale planner staan alle deadlines aangegeven.

Ook alle partijen van de popnummers die we in de studio spelen staan op de site van de digitale methode.

Hoe en wat te leren voor een toets? **Natuur en techniek**

Natuur en techniek heeft veel raakvlakken met wiskunde. Dit leer je ook door sommen te maken en vooral te herhalen. Ook zijn er proefjes die gedaan worden in de klas. Als er proefjes gedaan worden is het verstandig om daar aantekeningen van te maken.

In het leerboek en werkboek staan veel plaatjes die je moet begrijpen en uit moet kunnen leggen. Als je huiswerk op krijgt lees je eerst de tekst goed door en dan pas ga je de vragen maken. Het is niet erg om de tekst meerdere malen te lezen, zo blijft de stof beter opgeslagen in je geheugen. Geef niet snel op en gebruik internet of klasgenoten om iets te vragen over het huiswerk. Je kunt natuurlijk ook kijken naar de extra filmpjes die bij elkaar staan in de studiewijzer NT in Magister.

Maak je huiswerk op de dag dat je het op krijgt. In de les kun je met nakijkboekjes controleren of de antwoorden van het huiswerk goed zijn. Zorg dat je dat netjes bijhoudt! Werk netjes en overzichtelijk. Slordigheid is een oorzaak van onnodige fouten.

Toets voorbereiden

In een toets staan een aantal opdrachten die erg lijken op de opdrachten die je al gemaakt hebt. Veel leerlingen vragen zich af hoe ze zich moeten voorbereiden op zo'n natuur en techniektoets.

Hier volgen een aantal tips:

- Maak een samenvatting van het hoofdstuk.
- Zorg dat je alle plaatjes die in het leerboek en werkboek staan uit kunt leggen.
- Leer de aantekeningen van de proefjes.
- Let in de les altijd goed op wat de docent vertelt. Hij/zij zal vaak aangeven wat belangrijk is. Deze dingen komen dan misschien wel op het proefwerk. Je kunt in je schrift bij deze onderwerpen een teken zetten zodat je weet dat je deze onderwerpen voor het proefwerk in ieder geval goed moet kennen.
- In magister kan aanvullende informatie en filmpjes staan.

Hoe en wat te leren voor een toets? **Biologie**

Tekst in tekstboek

- Lees de tekst zorgvuldig door, soms is dat noodzakelijk om dat meerdere keren te doen.
- Probeer voor jezelf de dikgedrukte woorden te begrijpen en te verklaren. Deze moet je leren.
- Bronnen met plaatjes goed bekijken en de onderdelen leren.
- De stukjes 'om te onthouden' in je opnemen en begrijpen.

Opdrachten

Maak de opdrachten digitaal zorgvuldig. Het is heel belangrijk dat je goed kijkt en weet wat je fout gedaan hebt. Dit kun je eventueel herhalen als voorbereiding voor toetsen.

Samenvatting of mindmap maken

Het is aan te raden om per paragraaf een samenvatting of mindmap te maken. Hierdoor leer je onderscheid te maken tussen hoofd- en bijzaken en bovendien is het handig bij het leren.

Aantekeningen

Aantekeningen uit de les altijd overnemen en leren. Deze stof kan altijd terugkomen in een toets. Zorg er dus zelf voor dat wanneer je ziek bent geweest dat je ze van iemand anders overneemt.

Vorbereiden voor een proefwerk en SO

Een aantal tips:

- Leer goed de tekst in je tekstboek.
- Zorg dat je alle dikgedrukte woorden in het hoofdstuk kent.
- Oefen met de opdrachten 'samenvatten en test jezelf'.
- Let in de les altijd goed op wat de docent vertelt. Hij/zij zal vaak aangeven wat belangrijk is. Deze dingen komen dan misschien wel op het proefwerk. Je kunt in je schrift bij deze dingen een teken zetten zodat je weet dat je die dingen voor het proefwerk in ieder geval goed moet kennen.

PIF

Als je tweetalig onderwijs volgt, is het goed om je PIF goed bij te houden. PIF staat voor Personal Idiom File en dat houdt in dat jij in een schriftje de woorden opschrijft die jij niet kent. Je zoekt de betekenis op, zodat je uiteindelijk een lijst hebt met woorden die voor jou lastig zijn. Bij een overhoring of proefwerk leer je niet alleen de theorie uit je boeken, maar ook de woorden uit je PIF. Zo word je niet verrast door lastige woorden in de toets.

Hoe en wat te leren voor een toets? **Levensbeschouwing**

Naast de algemene vaardigheden die bij elk vak horen, zoals op tijd beginnen, herhalen, denkwerk afwissen met maakwerk, etc., zijn er een aantal specifieke vaardigheden die horen bij een vak als levensbeschouwing. Bij het leren voor het vak levensbeschouwing leer je voor een vak waarin **teksten** met **begrippen** centraal staan. Mogelijke manieren om een tekst te leren zijn:

- samenvatten
- mindmap maken
- schema maken
- begrippenlijst maken

Van belang is dat je inzicht krijgt in de structuur van een hoofdstuk. Wat is de **titel** van het **hoofdstuk**? Waarom is dit de titel van het hoofdstuk? Wat is de **titel** van deze **paragraaf**? Waarom is dat de titel van deze paragraaf? Wat heeft de paragraaf te maken met de titel van het hoofdstuk? Vervolgens richt je je op de paragraaf. De paragraaf is opgebouwd uit alinea's. Lees de **alinea** door. Als je klaar bent met het lezen van de alinea stel je jezelf de volgende vragen: Wat wil deze alinea mij vertellen? Wat heeft dat te maken met het onderwerp van dit hoofdstuk? Wat zijn belangrijke begrippen in deze alinea? Kan ik deze begrippen in eigen woorden omschrijven? Als ik deze alinea zou moeten schrijven, wat zou ik dan vermelden? Mis ik belangrijke info in deze alinea? Door op deze manier met de stof bezig te zijn, koppel je nieuwe informatie (dingen die je nog niet wist) aan bestaande kennis (dingen die je al wel weet over het onderwerp), waardoor je deze makkelijker eigen maakt en het langer kunt onthouden.

Daarnaast is het goed om de **aantekeningen** die je in de les gemaakt hebt te leren. Het is niet voor niets dat de docent deze aantekeningen geeft. Blijkbaar worden deze belangrijk gevonden. Zorg er dus voor dat jouw aantekeningen net en compleet zijn!

Wat is beeldende vormgeving?

Beeldende vormgeving is een combinatie van de vakken tekenen en handvaardigheid. Iedere periode (elk van ongeveer 10 weken) ga je zelf kiezen of je je werkstuk tweedimensionaal of driedimensionaal gaat uitwerken.

Tweedimensionaal betekent 'op het platte vlak', bijvoorbeeld een werkstuk in potlood, een schilderwerk of een pentekening. Driedimensionaal betekent 'ruimtelijk', bijvoorbeeld een werkstuk van klei of hout.

Werkwijze

Om een werkstuk te kunnen maken, heb je om te beginnen een goed idee nodig. We behandelen iedere periode een thema en naar aanleiding van dat thema kies je een opdracht. Tijdens de eerste 2 weken van de periode bekijken we het thema van zo veel mogelijk kanten. Je maakt kennis met kunstwerken die passen bij dit thema en we behandelen een aantal begrippen, vaak zijn dit zogenaamde beeldaspecten. Je krijgt geen schriftelijke toetsen voor ons vak. We zien aan je werkproces en eindwerkstuk of je de theorie begrepen hebt.

Het is de bedoeling dat je informatie gaat verzamelen rondom de door jou gekozen opdracht; je zoekt teksten en verzamelt afbeeldingen. Ook maak je schetsen om uit te proberen hoe jouw idee het beste vormgegeven kan worden. Deze afbeeldingen, teksten en schetsen komen allemaal in je dummy. Je dummy wordt dus een soort logboek, waarin je vastlegt wat je allemaal gedaan hebt. De dummy en de tekendoos bewaar je in je kluisje en heb je paraat tijdens de les.

Materiaal, gereedschap en techniek

Als je weet *wat* je wilt gaan maken, ga je bedenken *hoe* je het gaat maken en *met welk materiaal* je gaat werken. Om te ontdekken wat er allemaal mogelijk is met de verschillende materialen en de daarbij behorende technieken, hebben we speciale techniekkarten. Op zo'n techniekkart vind je informatie over een materiaal en een aantal opdrachten die er bij horen.

Planning en organisatie

Voordat je aan het eindwerkstuk kunt beginnen, heb je een heleboel stappen ondernomen. Om nog genoeg tijd over te hebben voor het eindwerkstuk, plan je vooraf wat je wanneer wilt gaan doen. Als je bijvoorbeeld afbeeldingen nodig hebt om na te tekenen, moet je er voor zorgen dat je die bij je hebt (goed noteren in je agenda dus!). Je kunt niet alles in hetzelfde lokaal doen. Wil je bijvoorbeeld met klei werken dan moet dit in lokaal 18. Terwijl als je wilt tekenen dit in lokaal 19 of 20 moet gebeuren. Alles gebeurt in overleg met je docent. We bouwen het zelfstandig werken langzaam op; de eerste periode zal de docent nog samen met jullie de planning in de agenda en magister noteren.